

	Силабус освітнього компоненту «Теорія міжнародних відносин та геополітики» Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність: 052 Політологія Освітня програма: Політологія (мова навчання – українська) Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) Рік навчання: 2026-2027 Семестр: 4-5
Структурний підрозділ	Кафедра політології та філософії, історичний факультет
Викладач: 	ПІБ: Руда Леся Андріївна Посада: старший викладач кафедри політології та філософії Вчений ступінь: кандидат політичних наук E-mail: ruda@kpnu.edu.ua Робоче місце: навчальний корпус №2 (вул. Татарська, 14), кафедра політології та філософії. Профайл викладача: https://politkaf.kpnu.edu.ua/ruda-lesia-andriivna/ https://scholar.google.com.ua/citations?user=suBWR1IAAAAJ&hl=uk&oi=ao https://orcid.org/0000-0001-5008-2751 https://www.webofscience.com/wos/author/record/JZS-9775-2024 https://www.researchgate.net/profile/Lesia-Ruda?ev=hdr_xprf
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=1009
Статус дисципліни	Нормативна дисципліна професійної підготовки
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС / години	7 кредитів ЄКТС / 210 годин
Мова викладання	Українська
Форми навчання	Денна, заочна.
Політика дисципліни	Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. URL: https://integrity.kpnu.edu.ua/ Використання здобувачами вищої освіти в освітньому процесі інструментів ШІ чітко визначено “<u>Положенням про використання штучного інтелекту в Кам’янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка</u>”, введено в дію наказом в.о. ректора від 02 вересня 2026 р., № 144-ОД. URL: https://drive.google.com/file/d/1eDvHgbvZUYOjWNwNwkIED66qGDPPpHrB/vi ew Відвідування занять. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і семінарські заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов’язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. «Положення про організацію освітнього процесу в КПНУ імені Івана Огієнка» URL: https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view Неформальна освіта. Визнання КПНУ ім. І. Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом формальної або інформальної освіти регламентовано «Порядок визнання в Кам’янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція)». URL: https://drive.google.com/file/d/19GCSM3y-

	K496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view
Що будемо вивчати?	Курс спрямований на ознайомлення з основними теоріями міжнародних відносин, особливостями сучасних міжнародних відносин і тенденціями їх розвитку, вони покликані сприяти розвитку аналітичного та синтетичного мислення завдяки порівняльному аналізу різних підходів до аналізу актуальної світової політики та застосуванні теоретичних знань при розгляді закономірностей еволюції сучасних міжнародних відносин. В рамках курсу розглядаються найважливіші аспекти актуальних світових процесів. Особлива увага приділяється виявленню загальних та спеціальних тенденцій міжнародних відносин, інтеграційним та відцентровим процесам на міжнародній арені, аналізу закономірностей подій та явищ, які відбуваються у сучасному світі через призму різних теоретичних концепцій.
Чому це треба вивчати?	Навчальна дисципліна спрямована на формування умінь аналізувати зміст сучасних наукових поглядів на характер міжнародної політики, сучасне міжнародне становище та процеси, що відбуваються в різних країнах та регіонах, закономірності та головні тенденції світового розвитку, глобальні проблеми сучасності; уміння прогнозувати наслідки зіткнення національних інтересів різних держав, розуміти взаємозв'язки між подіями і явищами, що відбуваються на міжнародній арені, здійснювати порівняльний аналіз міжнародно-політичної інформації та використовувати її у практичній діяльності.
Яких результатів можна досягнути?	Очікувані результати навчання з дисципліни: ПРН09 Вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки. ПРН11 Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності. ПРН12 Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування. ПРН13 Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.
Як можна використати набуті знання та уміння?	Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у політичній сфері, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів політичної науки. Загальні компетентності (ЗК): ЗК 01 Знання предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 02 Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 03 Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 04 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності) ЗК 05 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК 06 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 07 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії, культури та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій; використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

	Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (СК): СК 01 Здатність використовувати категорійно-понятійний аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки. СК 02 Здатність застосовувати політологічне мислення для розв’язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки. СК 03 Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах. СК 04 Здатність застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності. СК 05 Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування. СК 06 Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні СК 08 Здатність конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу. СК 09 Здатність презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень для фахівців та нефаківців.
Зміст дисципліни	Змістовий модуль 1. Основи теорії міжнародних відносин 1. Теоретичні основи міжнародних відносин. 2. Сучасні підходи до розуміння міжнародних відносин 3. Історія розвитку та вивчення міжнародних відносин в соціально-політичній думці. 4. Історичні типи міжнародних систем 5. Основні парадигми в теорії міжнародних відносин. «Великі дебати» 6. Модернізм в теорії міжнародних відносин 7. Теоретичні дискусії з проблем міжнародних відносин та геополітики після закінчення «холодної війни» Змістовий модуль 2. Геополітика і сучасні міжнародні процеси 8. Теоретичні основи геополітики та геостратегії 9. Класичні геополітичні концепції в теорії міжнародних відносин 10. Українська школа геополітики 11. Сутність та класифікація міжнародних систем 12. Держава як ключовий суб’єкт міжнародних відносин 13. Зовнішня політика держави та основні її складові 14. Недержавні суб’єкти міжнародних відносин 15. Сутність та форми міжнародних процесів: міжнародне співробітництво та міжнародні конфлікти 16. Сутність та форми міжнародних процесів: міжнародна інтеграція та глобалізація 17. Сучасні міжнародні інтеграційні процеси 18. Правові принципи регулювання міжнародних відносин 19. Міжнародна дипломатія 20. Глобальні проблеми сучасності та їх вплив на міжнародну політику 21. Поняття, категорії та механізми забезпечення міжнародного порядку 22. Моральний та етичний виміри міжнародних відносин 23. Інформатизація сучасних міжнародних відносинах. Інтернет як інструмент міжнародної політики 24. Україна в системі сучасних міжнародних відносин 25. Двосторонні та багатосторонні відносини України з моменту відновлення державної незалежності
Методи навчання	Залежно від джерела подачі і сприйняття навчальної інформації використовуються

	словесні та наочні методи, а в залежності від рівня пізнавальної діяльності використовують пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; частково-пошуковий; дослідницький та метод проблемного викладу; також використовуються технології дистанційного навчання..																								
Інформаційне забезпечення	Основні джерела: 1. Вегеш М., Палінчак М., Петрінко В. Геополітика в постатях і термінах : підручник для студентів і аспірантів спеціальності «Політологія». Ужгород : Видавничий дім «Гельветика», 2020. 786 с. 2. Історія міжнародних відносин : підруч. / І. В. Алексеєнко, А. Х. Маргулов , І. А. Єремєєва , М. В. Несправа. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 228 с. 3. Міжнародні відносини та зовнішня політика України : підручник / Ю. В. Пунда, І. П. Козинець, В. С. Клименко та ін. Київ : НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2020. 328 с. 4. Міжнародні відносини та світова політика [Електронний ресурс] : навчальний посібник / О. М. Кузь, Д. С. Коротков, Д. Ю. Михайличенко, О. В. Бровко ; за заг. ред. д-ра філос. наук, професора О. М. Кузя. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 201 с. 5. Руда Л. А. Теорія міжнародних відносин та геополітика: навчально-методичний посібник для підготовки до семінарських занять [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. 77 с. URL: http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/7380																								
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Денна форма здобуття вищої освіти: лекційні заняття (50 год.), семінарські заняття (40 год.), самостійна робота (120 год.). Заочна форма здобуття вищої освіти: лекційні заняття (16 год.), семінарські заняття (10 год.), самостійна робота (184 год.).																								
Система оцінювання результатів навчання	Основними методами контролю, відповідно до критеріїв оцінювання знань здобувачів освіти та ефективності засвоєння ними курсу, ґрунтується на таких формах участі студентів у освітньому процесі, які підлягають поточному контролю (виступ з основного питання на семінарському занятті, аналітична робота, презентації, есе), модульна контрольна, самостійна робота. Підсумкова оцінка є арифметичною сумою балів за поточний контроль, модульну контрольну роботу, виконання самостійної роботи екзамен. Розподіл балів, які отримують студенти <table><tr><th colspan="5">Поточний і модульний контроль (60 балів)</th><th rowspan="3">Екзамен</th><th rowspan="3">Сума</th></tr><tr><th colspan="2">Змістовий модуль 1</th><th colspan="3">Змістовий модуль 2</th></tr><tr><th>Поточний контроль</th><th>МКР №1</th><th>Поточний контроль</th><th>Самостійна робота</th><th>МКР №2</th></tr><tr><td>10</td><td>10</td><td>10</td><td>10</td><td>20</td><td>40 балів</td><td>100 балів</td></tr></table>	Поточний і модульний контроль (60 балів)					Екзамен	Сума	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2			Поточний контроль	МКР №1	Поточний контроль	Самостійна робота	МКР №2	10	10	10	10	20	40 балів	100 балів
Поточний і модульний контроль (60 балів)					Екзамен	Сума																			
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2																							
Поточний контроль	МКР №1	Поточний контроль	Самостійна робота	МКР №2																					
10	10	10	10	20	40 балів	100 балів																			
Критерії оцінювання знань, умінь, навичок студентів на навчальних заняттях	Оцінювання на семінарських заняттях відбувається за 12 бальною системою відповідно до критеріїв визначених «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка». URL: https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKufF/view																								
Поточний контроль	Усне опитування, письмовий контроль, виконання самостійної роботи, модульна контрольна робота																								
Підсумковий контроль	Екзамен																								
Локація	Згідно з розкладом: https://kpnu.edu.ua/rozklad-zaniat/																								